

for lidt, foruden at vi beholder de 260 husvilde Familier. Det normale Forbrug af Lejligheder her i Byen og paa Frederiksberg er saadant noget som 3,000 aarlig, altsaa ca. 1,500 hver Flyttedag. Der vil til den kommende April Flyttedag kun være ca. 1,000 til Disposition, følgelig kommer der til at mangle 500. Og hvis vi ikke gennemfører dette Lovforslag, tror jeg, det vil komme til at dreje sig om endnu flere, hvad jeg senere skal komme tilbage til. Der maa derfor gøres noget ekstraordinært.

Det kunde være fristende at komme lidt nærmere ind paa Aarsagerne til Bolignøden, og jeg ønsker ogsaa at sige nogle Ord for at belyse Nødvendigheden af dette Lovforslag. Hovedaarsagen til Bolignøden her i København og paa Frederiksberg og ogsaa i Provinserne er naturligvis, at der i de senere Aar er bygget alt for lidt. Bankerne, den private Kapital, har ikke villet bygge, men har ønsket, at Huslejen skulde sættes i Vejret, saaledes at det kunde blive en bedre Forretning at bygge og udleje Lejligheder. Men en stor Del af Bolignøden stammer sikkert ogsaa fra, at Huse er nedrevne, eller at Beboelseslejligheder er tagne ind til Forretningslokaler, til Gullaschfabrikation, til Bouillonterningfabrikation og i det hele til de Virksomheder, der i saa rigt Maal er blomstret frem paa Grund af Krigen. Man har i mange Tilfælde jaget Beboerne ud af deres Lejligheder for at tage disse i Brug til Kontorer og Forretningslokaler. Derfor staar nu mange Folk med Børn uden Tag over Hovedet. Det er netop dette, som det foreliggende Lovforslag søger at raade Bod paa, og hvis det ikke lykkes at gennemføre det, er det sikkert, at Bolignøden vil blive betydelig større i den kommende Tid. Man læser i Bladene om, hvorledes snart een Forretning tænker paa at udvide sig, snart en anden, hvorledes store Banker køber en Mængde Ejendomme for at rive dem ned og omdanne dem til Banklokaler. Og et Hotel, der rummer ikke saa faa faste Beboere, som derved ikke optager andre Lejligheder, nemlig Hotel Kongen af Danmark, er solgt til en Bank for at nedrives og omdannes til Banklokaler. Paladshotellet har købt 9 Ejendomme, som det er Meningen at rive ned. Hotel Bristol er solgt og skal omdannes, efter Forlydende, til Forretningslokaler. De, der bor der, vil altsaa blive husvilde. Det siger sig selv, at ved alt dette forøges Bolignøden i høj Grad, idet disse Folk ikke bygger andre Boliger for de Lejere,

der saaledes bliver husvilde. I de Bemærkninger, hvormed Boligkommissionen har fremsendt dette Forslag, gøres der opmærksom paa, at det for Københavns Bygningskommission er oplyst, at ca. 80 Lejligheder vil blive fjernet som Beboelseslejligheder og omdannet til Forretningsbrug.

Det foreliggende Lovforslag er i Virkeligheden efter min Formening meget lemfældigt. Den første ærede Taler (Birch) sagde, at det gjorde alt for store Indgreb i den enkeltes Ret. Jeg skal ikke nægte, at det betegner Indgreb i den enkeltes Ret, men ikke for store under de nuværende Forhold. Det er i alt Fald nødvendige Indgreb, hvis vi ikke roligt skal se paa, at Boligforholdene forværres og Mennesker yderligere sættes paa Gaden, der ellers er i Stand til at betale for deres Lejligheder. Naar de private saa daarligt røgter den Opgave, som de hidtil har villet have Eneret paa, nemlig at forsyne Samfundet med de nødvendige Boliger, mener jeg, det er forsvarligt at gribe ind mod dem og sætte temmelig snævre Grænser for deres Virksomhed i Fremtiden. De maa virkelig finde sig i, at man gaar lidt strengt til Værks overfor dem. Jeg kan dog ikke indrømme, at man gaar Ejerne for nær ved dette Lovforslag. Det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) var fuld af Betæneligheder, navnlig gjorde han gældende, at Erstatningsspørgsmaalet maatte bringes ganske anderledes paa det rene, end det er gjort i Lovforslaget. Jeg kan sige, at det har været med velberaad Hu, at Boligkommissionen ikke har foreslaaet yderligere Regler end dem, der findes i Lovforslaget, fordi man havde den Opfattelse, at Lovforslaget ellers vilde blive ganske betydningsløst. For øvrigt tror jeg ikke, at dette Erstatningsspørgsmaal faar saa meget at sige, som det ærede Medlem fra Nyborg vil give det Udseende af. De Tilfælde, hvor der skal gives Erstatning, er blandt andet saadanne, hvor Kommunen paabyder, at et Nedbrydningsarbejde standses, og naar Kommunen stiller et saadant Forlangende, indskrænkes Erstatningskravet fra Ejers Side til de tre Tilfælde, som er nævnte i Lovforslaget, og det vil efter min Mening ikke være berettiget at gaa til videre Erstatning, thi saa vil Loven ikke faa nogen Betydning. Med Hensyn til Erstatningsbestemmelserne i § 3, 2det Stykke, talte det ærede Medlem særlig om, at det ikke var tilstrækkeligt, at Ejeren fik Erstatning for Indtægtsstab som Følge af Afsavn af Vederlag for Bru-